

Κρατικοποιούν Ιδιωτικοποιώντας Αντιεξουσιαστική Αθήνα

— Κίνηση

Το κράτος αυτός ο μεγάλος άρπαγας με ένα νέο φιρμάνι-προσταγή υποτάσσει τη διαχείριση του νερού στην εξουσία του, από τις τοπικότητες και τους Δήμους, και μετατρέπει το νερό από κοινό αγαθό σε κρατικό εμπόρευμα με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Καταργεί τις κατά τόπους ΔΕΥΑ τις εντάσει στην ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ απομακρύνοντας το νερό και τη διαχείρισή του από την κοινωνία. Δεν είναι ότι πέφτουμε από τα σύννεφα στο άκουσμα του νέου νομοσχεδίου του ΥΠΕΝ για τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, όπου ουσιαστικά το κράτος κρατικοποιεί ιδιωτικοποιώντας περαιτέρω και αφαιρεί από τις τοπικές κοινωνίες τη διαχείριση των υδάτινων πόρων. Το ξέρουμε καλά, ότι ο κρατικός φιλελευθερισμός στοχεύει στο να ξεπουλήσει και να καταστρέψει ότι βρει μπροστά του, πόσο μάλλον στη δική μας περίπτωση, που πέρα από το ωμό κέρδος κυριαρχούν οι πελατειακές σχέσεις, οι εξυπηρετήσεις σε ημέτερους, η διαφθορά και οι απευθείας αναθέσεις σε κολλητούς και ολιγάρχες. Τόσο πολύ, μάλιστα, που έχουμε καταλήξει σαν κοινωνία να θεωρούμε όλα αυτά φυσιολογικά και στο άκουσμα κάθε νέου σκανδάλου ή κάποια νομοθεσίας που σφίγγει κι άλλο τον κλοιό γύρω μας να μένουμε απαθείς. Είναι γνωστή και πάγια, επίσης, η τακτική όλων των κυβερνήσεων να «συζητούν» και να ψηφίζουν, εν μέσω καλοκαιρινής ραστώνης, με τη στρατηγική του κατεπείγοντος, ακριβώς εκείνα τα νομοσχέδια που θα προκαλούσαν έστω κάποιες αντιδράσεις εάν δημοσιοποιούνταν έγκαιρα και δημιουργούταν γύρω από αυτά ο απαραίτητος διάλογος και η ενημέρωση της κοινωνίας.

Η ακολουθία των γεγονότων μιλάει από μόνη της:

! Μάρτιος 2026: Η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ μπαίνει στο μετοχολόγιο της ΕΥΔΑΠ μέσω της θυγατρικής Urban Services, αυξάνοντας μέσα σε δύο εβδομάδες το ποσοστό της από 9,71% σε 12,76% (με διάφορες πηγές να κάνουν λόγο πως ίσως να προσεγγίζει το 17%).

! Ιούλιος 2026: Η κυβέρνηση καταθέτει ένα νομοσχέδιο «κομμένο

και ραμμένο» στα μέτρα των μετόχων. Μεγαλώνει την ΕΥΔΑΠ, χαρίζοντάς της δεκάδες χιλιάδες νέους πελάτες, νέα περιουσιακά στοιχεία και ακόμη μεγαλύτερο ρόλο στη διαχείριση του νερού. Κάθε φορά που μιλούν για «εξορθολογισμό», εννοούν ιδιωτικοποίηση – όπως ακριβώς έγινε με τη ΔΕΗ. Με ξένα λεφτά, άλλωστε, όλοι μπορούμε να κάνουμε αναδιαρθρώσεις. Το Κράτος αναλαμβάνει να καλύψει τα χρέη(δλδ εμείς) των ΔΕΥΑ που συγχωνεύονται, ώστε η ΕΥΔΑΠ να τις παραλάβει οικονομικά «καθαρές». Πιο συγκεκριμένα από το Δημόσιο αναλαμβάνει τουλάχιστον 34,5 εκατομμύρια ευρώ από συνολικές οφειλές 40,6 εκατομμυρίων ευρώ. Και φυσικά, δεν λείπουν τα γνώριμα πρόσωπα. Στο Δ.Σ. της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ συμμετέχει ο Γιώργος Βερνίκος, πεθερός του Υπουργού Εξωτερικών Γιώργου Γεραπετρίτη. Ο ιδιώτης μπαίνει, η εταιρεία γιγαντώνεται με νόμο, κι ο λογαριασμός περνάει πρώτα στον φορολογούμενο και μετά στον καταναλωτή. Εύλογα γεννάται το ερώτημα: ποιος τελικά ωφελείται από αυτή τη μεταρρύθμιση;

Παράλληλα, όμως, το ζήτημα δεν αφορά μόνο το οικονομικό μοντέλο διαχείρισης του νερού, αλλά και το ποιος θα έχει τον έλεγχο πάνω σε αυτό. Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από εκατοντάδες μικρότερους φορείς ύδρευσης σε μεγαλύτερους οργανισμούς όπως η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ σημαίνει ουσιαστικά μια μεγάλη αλλαγή στη σχέση ανάμεσα στις τοπικές κοινωνίες και στη διαχείριση ενός βασικού δημόσιου αγαθού, όπου, ουσιαστικά, αφαιρεί τον έλεγχο από τις σε ανώνυμες εταιρείες. Δήμοι και εργαζόμενοι στις ΔΕΥΑ έχουν εκφράσει την αντίθεσή τους, υποστηρίζοντας ότι η συγκέντρωση αυτή μπορεί να απομακρύνει τις αποφάσεις από την τοπική κοινωνία και να περιορίσει τον άμεσο κοινωνικό έλεγχο πάνω στο νερό. Αντί να ενισχυθούν οι υπάρχουσες δομές με προσωπικό, πόρους και υποδομές, επιλέγεται η συγκέντρωση σε λίγους μεγάλους οργανισμούς με μια εντελώς χρηματιστηριακή λογική λειτουργίας.

Ας μην ξεχνάμε ότι το νερό έχει ήδη μετατραπεί σε εμπορεύσιμο και χρηματιστηριακό προϊόν από την εισαγωγή της ΕΥΔΑΠ στο Χρηματιστήριο το 2000 και τη μεταβίβασή της στο Υπερταμείο όπως έγινε αργότερα και με την ΕΥΑΘ. Λέγαμε κάποτε, πως στο μέλλον οι πόλεμοι θα γίνονται για το νερό. Πώς να μη γίνουν, όταν ένα θεμελιώδες δημόσιο αγαθό μετατρέπεται ολοένα και περισσότερο σε επενδυτικό προϊόν, την ίδια στιγμή που η κλιματική κρίση εντείνει τη λειψυδρία σε όλο και περισσότερες περιοχές του πλανήτη; Και εδώ βρίσκεται ίσως το μεγαλύτερο

πολιτικό ερώτημα: όταν η λειψυδρία χρησιμοποιείται ως επιχείρημα για την ανάγκη νέων μεγάλων έργων και αλλαγών στη διαχείριση του νερού, ποιος αποφασίζει τελικά για το μέλλον αυτού του αγαθού; Οι τοπικές κοινωνίες που ζουν τις συνέπειες ή μεγάλοι οργανισμοί και κεντρικοί μηχανισμοί που σχεδιάζουν τη διαχείριση σε εθνικό επίπεδο χωρίς να λογαριάζουν τις συνέπειες πάνω στο φυσικό πλούτο κάθε περιοχής;

Την ίδια στιγμή, το νομοσχέδιο θεσπίζει fast-track περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις για έργα λειψυδρίας, ανοίγοντας ξανά την όρεξη για την εκτροπή του Αχελώου. Δεν πρόκειται απλώς για θεωρητικές διακηρύξεις, αλλά για τη μεθοδευμένη επαναφορά του σχεδίου. Με αφορμή την κλιματική κρίση και τις εκθέσεις παραγγελίας πολυεθνικών, όπως η ολλανδική εταιρεία HVA, επικαλούνται την αντιμετώπιση της ξηρασίας για να δικαιολογήσουν τη μεταφορά έως και 300 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων νερού ετησίως. Ξεχνούν όμως να πουν ότι σε αυτή την ξηρασία οδηγηθήκαμε από τις δικές τους καταστροφικές πολιτικές δεκαετιών στον θεσσαλικό κάμπο, όπου η αλόγιστη εξάντληση των υπόγειων υδάτων και η επιβολή εντατικών, υδροβόρων καλλιεργειών –όπως το βαμβάκι– διέλυσαν τον υδροφόρο ορίζοντα. Στο όνομα αυτής της έκτακτης ανάγκης που οι ίδιοι δημιούργησαν, επιχειρούν τώρα να ξεθάψουν τα ημιτελή εργοτάξια στη Συκιά, ενώ η διαχείριση παραδίδεται στην ανώνυμη εταιρεία «ΟΔΥΘ Α.Ε.». Παρακάμπτοντας ξεδιάντροπα τις έξι αλληπάλληλες ακυρωτικές αποφάσεις του ΣτΕ, το κράτος και τα επιχειρηματικά συμφέροντα επιχειρούν να νομιμοποιήσουν ένα διαρκές περιβαλλοντικό έγκλημα, μετατρέποντας τις λεκάνες απορροής σε πεδίο κερδοσκοπίας. Στο στόχαστρο βρίσκεται και η Ευρυτανία με το «Σχέδιο Εύρυτος»: ένα φαραωνικό έργο 750 εκατομμυρίων ευρώ (από 550 εκατ. του αρχικού σχεδιασμού) για τη μεταφορά υδάτων από τους παραποτάμους του Αχελώου προς την Αττική. Και το πιο προκλητικό; Για να γίνει αυτό, οι τροποποιήσεις στα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής θα εγκρίνονται πλέον απλά με μια υπουργική απόφαση.

Σοβαρά ερωτήματα προκαλεί και η ίδια η κοινοβουλευτική διαδικασία: παρότι η ΡΑΑΕΥ αποκτά κομβικό ρυθμιστικό ρόλο, δεν κλήθηκε καν να τοποθετηθεί στην ακρόαση των φορέων στη Βουλή. Αν αγνοείται ακόμα και ο φορέας που καλείται να εφαρμόσει το νέο πλαίσιο, η δημόσια διαβούλευση μετατρέπεται σε προσχηματική διαδικασία. Έτσι, οι αντιδράσεις ξεπερνούν τον απλό φόβο της ιδιωτικοποίησης και αγγίζουν την ουσία του

μοντέλου διαχείρισης: το αν το νερό θα παραμείνει ένα αγαθό υπό δημόσιο και κοινωνικό έλεγχο ή αν θα μετατραπεί σταδιακά σε μια υπηρεσία υποταγμένη στην οικονομική αποδοτικότητα και την εταιρική λογική.

Απέναντι σε αυτό, η κυβέρνηση επικαλείται τον κατακερματισμό των περισσότερων από 700 τοπικών φορέων ύδρευσης για να δικαιολογήσει τη συγκέντρωση των υποδομών στην ΕΥΔΑΠ, την ΕΥΑΘ και τη ΡΑΑΕΥ. Εδώ όμως βρίσκεται και η πολιτική διαφωνία. Όταν η διαχείριση περνά σε ανώνυμες εταιρείες και εποπτεύεται από μια Αρχή σχεδιασμένη για αγορές δικτύων, το νερό απομακρύνεται οριστικά από τις τοπικές κοινωνίες. Όσο κι αν η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι «δεν ιδιωτικοποιείται το νερό», η γιγάντωση των εταιρειών και η εμπορευματοποίηση του αγαθού τη διαψεύδουν – και απέναντι σε αυτό το σχέδιο, η κοινωνία και τα κινήματα θα δώσουν ξανά τους αγώνες που χρειάζεται.

ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ ΕΧΟΥΜΕ ΠΑΡΕΙ ΘΕΣΗ

Το νερό είναι κοινό αγαθό και μόνο η κοινωνία μπορεί να αποφασίζει για αυτό.

- Αμεσοδημοκρατική Διαχείριση
- Ελεύθερη Πρόσβαση
- Κοινωνικός Έλεγχος

Αντιεξουσιαστική Κίνηση Αθήνας

** Παλιότερη, αλλά επίκαιρη αφίσα του δικτύου αυτόνομων συνελεύσεων της ΑΚ, που κολλήθηκε πανελλαδικά για το ζήτημα του νερού*